

Sygn. akt XVII Ka 1371/17

WYROK

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym-Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Komorowski

Sędziowie: SO Anna Judejko

SO Agata Adamczewska

Protokolant: st. prot. Magdalena Mizgalska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Michała Prauzińskiego
po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2018 r.

sprawy

R. Ś. oskarżonego o przestępstwo z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 12 kk

i **M. W.** oskarżonego o przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. i art. 18§2 kk w zw. z art. 271§1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 27 czerwca 2017 r. – sygn. akt VIII K 1187/14

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. kwotę 103,32 zł brutto tytułem uzupełnienia należnych kosztów za obronę z urzędu przed Sądem I instancji oraz kwotę 516,60 zł brutto tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym.
3. Zasądza od oskarżonych R. Ś. i M. W. koszty postępowania odwoławczego po połowie oraz wymierza każdemu z nich opłaty za II instancję w kwotach po 580 zł.

Agata Adamczewska Jarosław Komorowski Anna Judejko

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 czerwca 2017 r., sygn. VIII K 1187/14, Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uznał oskarżonego R. Ś. za winnego przestępstwa z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych po 10 zł każda, jednocześnie wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 4 lat próby, orzekając przy tym przepadek korzyści majątkowej w wysokości 800 zł. Natomiast oskarżonego M. W. Sąd I instancji uznał za winnego przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., a także przestępstwa z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. Za pierwszy z przypisanych występków oskarżonemu wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych po 10 zł każda, a za drugi - karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Kary pozbawienia wolności, na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86

§ 1 k.k., Sąd Rejonowy połączył i orzekł wobec oskarżonego M. W. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

Ponadto, od każdego z oskarżonych Sąd I instancji zasądził na rzecz Skarbu Państwa po 1/2 kosztów sądowych, a nadto każdemu z nich wymierzył po 580 zł opłaty. A.. M. K. przyznano 1.446,48 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (k. 538 - 541)

Apelację od powyższego wyroku wywiedli prokurator, obrońca z urzędu oskarżonego R. Ś. oraz obrońca oskarżonego M. W..

Prokurator zaskarżył orzeczenie na niekorzyść oskarżonego R. Ś. w zakresie rozstrzygnięcia co do kary. Sądowi I instancji zarzucił rażąco niewspółmierność (łagodność) kary i wniósł o zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego R. Ś. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz przepadku korzyści majątkowej w wysokości 800 zł (k. 604 - 607)

Obrońca z urzędu oskarżonego R. Ś. zaskarżył wyrok w całości, Sądowi I instancji zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a) art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. poprzez niezbadanie oraz nieuwzględnienie przez Sąd okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, a jedynie uwzględnienie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego; a nadto poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, a następnie poprzez przyjęcie, iż oskarżony R. Ś. nie był właścicielem pojazdów wskazanych w akcie oskarżenia,

b) art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie przez sąd granic swobodnej oceny dowodów i uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu w sytuacji, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza sprawstwa oskarżonego,

c) art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu poprzez nieuwzględnienie, że w przedmiotowej sprawie obrońca z urzędu uczestniczył łącznie w 11 terminach rozpraw, a nie w 9 jak wskazano w wyroku (pominięto rozprawę z 31 marca 2016 r. oraz z 12 lipca 2016 r.), a tym samym nie zasądzenie na rzecz obrońcy z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w prawidłowej wysokości, tj. 1 549,80 zł brutto,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który ma wpływ na jego treść, a mianowicie ustalenie, że oskarżony R. Ś. nie był właścicielem pojazdów wskazanych w akcie oskarżenia, a także przyjęcie, iż wystawione przez oskarżonego R. Ś. dokumenty, które zostały przekazane B. N. nie są zgodne z prawdą i poświadczają stan nieistniejący, nieodpowiadający rzeczywistości, które to ustalenia nie znajdują żadnego potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie, a więc zostały przez sąd dokonane dowolnie.

Podnosząc ww. zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez uznanie oskarżonego za niewinnego zarzucanych mu czynów oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu 1.549,80 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Dodatkowo obrońca wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Obrońca oskarżonego M. W. zaskarżył orzeczenie w całości, Sądowi Rejonowemu zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść wyroku, tj.

a) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolne ustalenie, że oskarżony M. W. dopuścił się umyślnego paserstwa polegającego na nabyciu w okresie od 31 grudnia 2011 roku do marca 2012 roku w P. samochod

A. (...) rocznik 2008 o numerze nadwozia (...) (pochodzącego z kradzieży dokonanej we Francji w dniu 30 grudnia 2011 roku na szkodę A. T.) od nieustalonej osoby w nieustalonym czasie i w nieustalonych okolicznościach, w sytuacji gdy brak jakiegokolwiek obiektywnego materiału dowodowego to potwierdzającego a M. W. przedmiotowe auto nabył od B. N. w okolicznościach podanych przez niego w wyjaśnieniach oraz w zeznaniach świadków M. P. (2) i A. W. (co znajduje odzwierciedlenie w aktach sprawy o zapłatę sygn. akt SR Poznań - Grunwald i Jeżyce IX C 1326/12, gdzie świadkowie złożyli bardzo szczegółowe zeznania) oraz wyjaśnieniach współoskarżonego R. Ś. oraz pośrednio w zeznaniach świadka M. B.,

b) art. 7 k.p.k. w związku z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez błędną ocenę zeznań świadka M. B. i przyjęcie, iż zeznania te są wiarygodne oraz, że świadek ten jest „dobrym kolegą” W., w sytuacji gdy Sąd ten powinien podejść do tych zeznań z dużą dozą ostrożności, albowiem świadek ten na rozprawie zeznał, iż prowadził interesy majątkowe z K. i N. (wynajmowanie placu) i z jednej strony twierdził, iż dokumenty dotyczyły A., a z drugiej strony wskazywał, iż nieszczegółowo na nie spojrział (odnośnie M.).

c) art. 410 k.p.k. - poprzez nieprzeprowadzenie przez Sąd dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie o sygn. akt: III K 188/14 z których to akt wynika, iż osoby pomawiające W. (świadek N. i K.) zostały skazane w ramach działania w zorganizowanej grupie przestępczej za przestępstwa majątkowe m.in. takie, jak te będące przedmiotem niniejszego postępowania.

d) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 106 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹ poprzez nieobiektywne przyjęcie, iż M. W. nie dysponował żadnym dowodem na okoliczność wpłaty kwoty 50.500 zł w sytuacji, gdy tym dowodem wpłaty była wystawiona zgodnie ze stanem rzeczywistym wbrew twierdzeniom N. i K. faktura (...) 2/03/2011, która stanowi dokument sprzedaży potwierdzający zaistniałą transakcję pośredniczących ze sobą stron a sprzeczne z doświadczeniem życiowym jest, aby kupujący oprócz faktury odbierał jeszcze osobne pokwitowanie o przekazaniu kwoty,

e) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 174 k.p.k. poprzez odmówienie wiarygodności zeznaniom świadka M. P. (2) oraz A. W. bez uzasadnionego powodu oraz nieuzupełnienie treści ich przesłuchań o protokół zawierający ich zeznania ze sprawy cywilnej (protokół rozprawy k. 480-485) oraz nieodczytanie i tego protokołu na rozprawie, w k sytuacji gdy zeznania tych świadków były spójne, a ich treść uwidoczniła w protokole k. 480-485 pochodzi jeszcze przed okresu toczenia się sprawy karnej przeciwko oskarżonemu W.,

f) art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez przypisanie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego i przypisanie sprawstwa oskarżonemu w oparciu o dowody (zeznania B. N. oraz S. K. działających w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, skazanych za wielokrotne przestępstwa przeciwko mieniu, którzy łagodny wyrok w ramach dobrowolnego poddania się karze uzyskali za podjęcie współpracy z organami ścigania - ale dopiero po ich wykryciu), do których Sąd powinien podejść z dużą dozą ostrożności w ocenie przyjęcia ich wersji wydarzeń z uwagi na interes majątkowy (konieczność zwrotu kwoty 50.500 zł przekazanej im w ramach zaliczki za zakup auta przez W. w ramach sprawy cywilnej toczącej się przed Sądem Rejonowym Poznań Grunwald i J. w P. sygn. akt: IX C 1326/12) oraz analizę dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu o sygn. akt: III K 188/14 (tom 12, 14, 22 teczek personalnych nr. 36 i 37). naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k. - poprzez zaniechanie przez Sąd przeprowadzenia dowodu z wyceny rynkowej pojazdu A. (...) która to wycena miała być dokonana na moment zdarzenia objętego aktem oskarżenia w sytuacji gdy przeprowadzenie tego dowodu wbrew ocenie Sądu było jak najbardziej przydatne i pozwoliłoby ocenić, czy cena umówiona za auto między W. a N. była ceną odbiegającą od cen rynkowych.

2) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony nabył ww. auto od nieustalonej osoby w nieustalonych okolicznościach w nieustalonym czasie w sytuacji, gdy brak jakiegokolwiek miarodajnego i obiektywnego materiału dowodowego to potwierdzającego, a auto zostało nabyte przez oskarżonego od B. N. w okolicznościach podanych przez niego oraz świadków - na potwierdzenie czego została wystawiona faktura VAT,

3) obrazę przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że czyn oskarżonego wypełnił znamiona przestępstwa z art. 291 k.k. (mianowicie przyjęcie, iż M. W. dopuścił się czynu opisanego wyżej działając umyślnie) w sytuacji gdy z okoliczności sprawy wynika, iż oskarżony zachował wszelkie zasady ostrożności związane z nabyciem auta (sprawdził wszelkie dokumenty, weryfikował w dostępnym systemie, czy auto jest kradzione, sprawdzał zgodność nalepek w różnych miejscach auta z numerem VIN a nadto sprawdzał, czy jest drugi komplet kluczy od auta) i jego działaniu nie można przypisać nawet nieumyślnej formy popełnienia przestępstwa,

4) naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. w związku z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolne ustalenie, że oskarżony M. W. dopuścił się podżegania B. N. do poświadczenia nieprawdy poprzez wystawienie faktury VAT sprzedaży A. (...) w sytuacji gdy wersja o tym zdarzeniu wynika jedynie z zeznań świadków N. i K. i oczywistym jest, iż powstała na potrzeby toczącego się postępowania karnego i o zapłatę w celu uniknięcia zwrotu otrzymanej od M. W. kwoty a brak jakiegokolwiek innego materiału dowodowego to potwierdzającego (np. nagrania rozmów, e-mail, sms czy zeznań osób trzecich) a przeczy temu pozostały materiał dowodowy, w tym zeznania świadków P., P. - W., dokumenty zgromadzone w aktach sprawy cywilnej SR Grunwald i J. sygn. akt: IX C 1326/12. II. stanowiącą następstwo cytowanej powyżej obrazę przepisów postępowania błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się czynu polegającego na podżeganiu B. N. do poświadczenia nieprawdy poprzez wystawienie faktury nr (...) stwierdzającej nieprawdę w sytuacji, gdy przedmiotowa faktura odzwierciedla rzeczywistość ze stanem faktycznym transakcję.

Podnosząc ww. zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje wywiedzione przez prokuratora oraz obrońcę oskarżonego M. W. okazały się bezzasadne, natomiast apelacja obrońcy oskarżonego R. Ś. zasługiwała na uwzględnienie jedynie w zakresie zarzutów kwestionujących wyliczenie wynagrodzenia należnego obrońcy z urzędu tytułem zwrotu kosztów udzielonej w sprawie pomocy prawnej.

W toku kontroli instancyjnej, Sąd Okręgowy nie stwierdził przesłanek opisanych w art. 439 § 1 k.p.k. lub art. 440 k.p.k., które przewidywałyby uchylenie, bądź zmianę wyroku poza granicami zaskarżenia określonymi treścią wywiedzonego środka odwoławczego.

Przed przystąpieniem do omówienia poszczególnych zarzutów zgłoszonych względem rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego wskazać należy, że niniejsze uzasadnienie ograniczono jedynie do kwestii podniesionych w apelacji wywiedzonej przez obrońcę oskarżonego M. W.. Zgodnie z treścią art. 457 § 2 k.p.k., w razie orzeczenia przez sąd II instancji o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku, jego uzasadnienie sporządza się wyłącznie w zakresie objętym środkiem odwoławczym strony, która złożyła wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia orzeczenia, chyba że w związku z zapadłym wyrokiem zostało zgłoszone zdanie odrębne (szerzej: postanowienie Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2016 r., sygn. III KK 120/16, Legalis nr 1471867). Stąd też, skoro wniosek o uzasadnienie złożony został wyłącznie przez jednego z apelujących, to Sąd Odwoławczy zwolniony jest z przedstawienia rozważań poczynionych w związku z twierdzeniami oraz zarzutami zawartych w pozostałych środkach zaskarżenia.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów zmierzających do wykazania, że Sąd Rejonowy naruszył zasady prawidłowej oceny materiału dowodowego. W orzecznictwie wielokrotnie wskazywano już, że skarżący, który zamierza podważyć zasadność skarżonego rozstrzygnięcia kwestionując ocenę dowodów stanowiących jego podstawę, nie może ograniczyć się do zanegowania tejże oceny czy też stwierdzenia, iż walorem wiarygodności powinny zostać obdarzone dowody korzystne dla strony przez niego reprezentowanej. Obowiązkiem skarżącego jest wykazanie, że sąd I instancji w kontekście zasad wiedzy - w szczególności logicznego rozumowania - oraz doświadczenia życiowego dopuścił się konkretnych uchybień, a nadto, że uchybienia te pozostają istotne z punktu widzenia zapadłego rozstrzygnięcia (szerzej: postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lipca 2016 r., II KK 180/169, Legalis nr 1668825 ; wyrok Sąd

Apelacyjnego w Warszawie 25 sierpnia 2017 r., II AKa 153/17, LEX nr 2361942). Tymczasem, argumentacja przedstawiona przez apelującą okazała się w tym zakresie niewystarczająca.

Zakwestionowanych przez skarżącą zeznań M. B., wbrew jej twierdzeniom, nie sposób postrzegać za wewnętrznie sprzeczne. Rację ma obrońca, że w toku postępowania przygotowawczego świadek ten nie odniósł się do okoliczności związanych ze sprzedażą pojazdu marki J., niemniej jednak przyczynę takiego stanu rzeczy wyjaśnił podczas zeznań złożonych na rozprawie z 3 grudnia 2015 r. (k. 404). Sąd Rejonowy zwrócił na to uwagę przy ocenie kwestionowanych zeznań, słusznie uznając, że wyjaśnienie przez świadka przyczyny pominięcia eksponowanej w apelacji okoliczności nie rzutuje negatywnie na jego wiarygodność. Sąd Okręgowy ocenę taką w pełni podziela. Na uwzględnienie nie zasługiwały twierdzenia obrońcy oskarżonego, jakoby M. B. nie utrzymywał kontaktów z M. W., a w związku z tym nie sposób przyjąć, aby powierzył świadkowi załatwienie spraw związanych z rejestracją pojazdów. Twierdzenia takie jawią się jako sprzeczne z dotychczasowymi oświadczeniami samego oskarżonego. M. W. w trakcie zeznań złożonych w toku postępowania cywilnego o zapłatę, toczącego się przed Sądem Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w sprawie IX C 1326/12 wyraźnie bowiem podawał: „Znam M. B., miałem kiedyś wypożyczalnię samochodów i wynajmowałem od niego plac. Ciężko powiedzieć, czy jesteśmy dobrymi znajomymi, po prostu się znamy. [...] faktycznie dokumenty dotyczące J. przekazywał Pan B. [...]” (k. 173 akt sprawy IX C 1326/12). Tym samym, Sąd II instancji nie mógł podzielić argumentacji skarżącej, zmierzającej do przedstawienia M. B. jako osoby niewiarygodnej z tego względu, że w rzeczywistości nic nie łączyło go z oskarżonym. Za okoliczność negatywnie rzutującą na wiarygodność M. B., zdaniem Sądu Okręgowy nie sposób postrzegać niemożności odtworzenia przezeń szczegółów dotyczących jego pośrednictwa przy procedurze rejestracji pojazdu, w tym rodzaju i treści dokumentów przekazanych mu przez oskarżonego M. W.. W świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, nie powinien dziwić fakt, że składając zeznania po upływie znacznej ilości czasu dzielącego zaistniałe zdarzenie od przesłuchania, świadek nie jest w stanie przypomnieć sobie jej szczegółów. Co znamienne, treść kwestionowanego materiału dowodowego w pełni korespondowała z zeznaniami pozostałych kluczowych w sprawie świadków, tj. B. N. i S. K.. Podsumowując, Sąd II instancji nie podzielił założenia apelującej, że świadek złożył zeznania nieprawdziwe i stronnicze, zmierzające do przedstawienia wersji wydarzeń niekorzystnej dla oskarżonego. Sąd I instancji słusznie stwierdził, że zeznania M. B. zasługiwały na przypisany im walor wiarygodności.

Sąd Rejonowy słusznie odmówił wiarygodności zeznaniom małżonki oraz szwagierki oskarżonego, tj. A. W. oraz M. P. (2). Wersja wydarzeń przedstawiona przez kobiety pozostawała w sprzeczności z uznanymi za wiarygodne zeznaniami M. B., jak też treścią zeznań B. N. i S. K., których to nawet sama skarżąca nie zakwestionowała. W ramach przeprowadzonej oceny dowodów nieodzowne było odrzucenie jednej z konkurujących ze sobą wersji wydarzeń. Do negatywnej oceny zeznań A. W. oraz M. P. (2) istotne przyczyniło się również to, że ich twierdzenia tych świadków były ogólnikowe i nie opierały się na żadnym innym materiale dowodowym - brak jest dowodu na zawarcie umowy sprzedaży samochodu w marcu 2012 r., pobrania przez oskarżonego z banku gotówki celem uiszczenia ceny, przekazania środków przez oskarżonego itp. Stąd też, zdaniem Sądu II instancji, kwestionowane przez obrońcę rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego o odmowie przypisania wiarygodności wskazanym świadkom nie uchybiało zasadom prawidłowego rozumowania ani wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego. Marginalnie dodać należy, że w toku postępowania Sąd Rejonowy na rozprawie z 14 marca 2017 r. ujawnił zeznania złożone przez A. W. oraz M. P. (2) w toku sprawy IX C 1326/12 i również ten materiał był przedmiotem poddanych kontroli rozważań (k. 509).

Błędny okazał się zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 410 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie z urzędu dowodu z dokumentów akt sprawy III K 188/14, prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Poznaniu. Z treści przywołanego przepisu wynika, iż podstawę wyroku może stanowić tylko całościowy obraz okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Samo brzmienie art. 410 k.p.k. sugeruje więc, że do jego obrazu dochodzi wówczas gdy sąd rozstrzygając sprawę nie weźmie pod uwagę wszystkich okoliczności ujawnionych w toku postępowania, tj. czyniąc ustalenia faktyczne nie wskaże jakie okoliczności, pomimo że ujawnione w toku rozprawy, zostały przezeń pominięte przy wyrokowaniu. Do skutecznego podniesienia zarzutu obrazu art. 410 k.p.k. niezbędne jest więc wskazanie, które z przeprowadzonych dowodów nie zostały wzięte pod uwagę przy ferowaniu wyroku, a nadto przeprowadzenie analizy tych dowodów i wykazanie, że zapadły wyrok jest wadliwy. W konsekwencji tego, zgłoszenie zarzutu naruszenia ww. przepisu,

opartego na innych okolicznościach, co uczyniła skarżąca w niniejszej sprawie, musiało skutkować stwierdzeniem jego oczywistej bezzasadności (szerzej: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 12 lipca 2017 r., II AKa 194/17, Legalis nr 1657815).

Sąd Odwoławczy nie podzielił zarzutu naruszenia przez Sąd I Rejonowy reguły z art. 5 § 2 k.p.k. Zastosowanie wyrażonej w przedmiotowym przepisie zasady in dubio pro reo, warunkowane jest zaistnieniem w sprawie niedających się usunąć wątpliwości. Przy czym, co podkreśla się w orzecznictwie, za niedające się usunąć wątpliwości w rozumieniu art. 5 § 2 k.p.k. nie można postrzegać sprzecznych czy kwestionowanych przez stronę wersji zdarzenia, lecz jedynie sytuację rzeczywistego braku możliwości rozstrzygnięcia danej okoliczności faktycznej, a to wobec braku materiału dowodowego czy też na skutek niemożności wyeliminowania jednej z wersji wydarzeń wynikających z zebranych dowodów przy użyciu zasad warunkujących ich ocenę (szerzej: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 maja 2015 r., sygn. II AKa 84/15, LEX 1768709). Do stwierdzenia, że został naruszony zakaz in dubio pro reo jest więc wymagane nie tylko samo podniesienie w ramach zarzutów wątpliwości co do stanu faktycznego, lecz wykazanie, że w danej sprawie, po pierwsze, rzeczywiście zachodziły wątpliwości co do poczynionych ustaleń, których usunięcie było niemożliwe, a po drugie, wykazanie, że wątpliwości te sąd rozstrzygnął na niekorzyść oskarżonego. Tymczasem, w niniejszej sprawie, z uwagi na zebrany materiał dowodowy, po jego weryfikacji przeprowadzonej w granicach wyznaczonych zasadą swobodnej oceny, możliwe było ustalenie stanu faktycznego, bez zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości co do składających się nań okoliczności. Zarzut naruszenia zasady in dubio pro reo okazał się więc niezasadny.

Pozostając przy zarzutach odnoszących się do oceny materiału dowodowego trzeba zauważyć, że faktura (...) 2/03/2011, wbrew twierdzeniom apelującej, słusznie nie została przez Sąd Rejonowy uznana za wiarygodny materiał dowodowy, w zakresie w jakim miałyby ona świadczyć o faktycznym nabyciu pojazdu przez oskarżonego. Już choćby tylko z zeznań B. N. oraz S. K., które jak wcześniej już zwrócono uwagę, nie zostały zakwestionowane przez skarżącą, wynika, po pierwsze, że faktura została wystawiona dopiero po zatrzymaniu skradzionego pojazdu przez funkcjonariuszy policji (antydatowana), a po drugie, stwierdzone w niej nabycie auta w ogóle nie miało miejsca. Stąd też fakt wystawienia przedmiotowej faktury nie może być per se poczytywany za dowód rzeczywistego zawarcia umowy sprzedaży samochodu pomiędzy oskarżonym a B. N. oraz uiszczenia przez oskarżonego ceny za a. (...). Marginalnie dodać można, abstrahując już nawet od jej wiarygodności, że w treści przywołanej faktury i tak brak jest jakiegokolwiek adnotacji o wydaniu pojazdu, przyjęciu zapłaty itp., a więc okoliczności świadczących o faktycznym zawarciu umowy przez jej wystawcę i odbiorcę. Z powyższych względów, zarzuty apelującej ukierunkowane na uzyskanie odmiennej oceny co do wiarygodności omawianego dokumentu nie zasługiwały na uwzględnienie.

Nie zasługiwał na uwzględnienie również zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów postępowania poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego mającej ustalić wartość rynkową pojazdu a. (...). W kontekście okoliczności faktycznych sprawy przedmiotowe ustalenie pozostawało irrelevantne dla rozstrzygnięcia sprawy. Skoro Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że oskarżony w ogóle nie zawarł umowy sprzedaży samochodu z B. N., to nie uchybiało obowiązującym przepisom pominięcie przezeń dowodu z opinii biegłego na okoliczność ceny rynkowej pojazdu celem skonfrontowania jej z ceną podaną na fakturze i deklarowaną przez oskarżonego, jako okoliczność nieistotna dla rozstrzygnięcia sprawy. Dowód taki podlegał oddaleniu na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k.

Podsumowując, Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, a następnie dokonał prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego. Opierając się na dowodach uznanych za wiarygodne poczynił w sprawie ustalenia faktyczne. Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw do uznania, że ustalenia te są błędne czy też niekompletne. W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie budzi wątpliwości fakt, że oskarżony w ogóle nie nabył skradzionego pojazdu marki A. (...) od B. N., lecz nabył go od nieustalonej osoby. Jednocześnie, mając świadomość, że niemożliwe jest „zwyczajne” zarejestrowanie przedmiotowego pojazdu, zlecił załatwienie tej sprawy swojemu znajomemu M. B.. Ten zaś, zwrócił się do B. N. i S. N., którzy działając z pomocą R. Ś. zarejestrowali auto pod nr rej. (...), jako samochód ciężarowy. Takie postępowanie oskarżonego, ocenione przez pryzmat zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, jednoznacznie wskazuje na to, że miał on świadomość, iż nabyty przezeń pojazd pochodzi z przestępstwa. Inaczej nie podejmowałby on szeroko zakrojonych działań, lecz

samodzielnie udał się do właściwego urzędu i zarejestrował auto. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił również, że oskarżony po zatrzymaniu pojazdu przez funkcjonariuszy Policji zwrócił się do B. N. i nakłonił go do wystawienia poświadczającej nieprawdę faktury VAT Marża nr (...) 2/03/2011 (stwierdzającej fikcyjne nabycie pojazdu). Wskazane powyżej zachowania oskarżonego uznać należy za realizujące znamiona przypisanych mu przestępstw, stypizowanych w art. 291 § 1 k.k. oraz art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k.

Z uwagi na to, że apelacja wywiedziona została przeciwko winie oskarżonego, Sąd Okręgowy obowiązany był poddać kontroli instancyjnej również rozstrzygnięcie w zakresie wymierzonej kary.

Podstawę ingerencji w rozstrzygnięcie sądu I instancji co do kary może stanowić ustalenie, że jej wymiar nie uwzględnia wszystkich okoliczności wiążących się z ustawowymi dyrektywami jej wymiaru, bądź też wykracza poza granice swobodnego uznania sędziowskiego. Rażąca niewspółmierność kary, warunkująca jej zmianę, może przy tym zachodzić tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji, a karą, która byłaby prawidłowa w świetle obowiązujących przepisów.

Sąd I instancji wymierzając oskarżonej karę uwzględnił ogół okoliczności faktycznych sprawy oraz właściwości osobistych sprawcy. Określił i odniósł się zarówno do występujących po stronie oskarżonego okoliczności obciążających, jak też łagodzących. Sąd Odwoławczy rozważania Sądu I instancji w pełni aprobuje. Ponowne ich przytaczanie należy tym samym uznać za zbędne. Zarówno wymierzone kary indywidualne, jak też kara łączna mieszczą się w granicach ustawowego zagrożenia przewidzianego obowiązującymi przepisami. Nadto, z uwagi na zasadnie powziętą pozytywną prognozę kryminologiczną, zasadne było, zdaniem Sądu Okręgowego, sięgnięcie po środek probacyjny w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności. Należy zakładać, że tak ukształtowana kara będzie wystarczająca do zrealizowania zadań prewencji indywidualnej i ogólnej oraz spełni funkcję wychowawczą, kształtując społeczne przekonanie o nieopłacalności zachowań przestępczych. Grzywna została wymierzona z uwzględnieniem przesłanek określonych w art. 33 § 3 k.k. Podsumowując, w toku kontroli instancyjnej nie stwierdzono również przesłanek uzasadniających ingerencję w rozstrzygnięcie w zakresie kary.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. Sąd II instancji utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 2 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k. oraz w zw. art. 627 k.p.k. Wobec nieuwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego i utrzymania wyroku w mocy, Sąd II instancji zasądził od oskarżonego M. W. połowę kosztów należnych za postępowanie odwoławcze, w tym stosownie do art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 Nr 49, poz. 223 ze zm.), wymierzył mu 580 zł opłaty.

Agata Adamczewska Jarosław Komorowski Anna Judejko